

Motion till riksdagen
2007/08:So228

av Agneta Berliner (fp)

Särskilt stöd till människor med psykisk sjukdom och missbruksproblem

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda behovet av en ansvarsgaranti för människor med psykisk sjukdom och missbruksproblem.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ingen med psykiska problem och missbruk ska få avvisas från psykiatriska akutmottagningar.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utbildning om missbruksberoende ska vara obligatorisk inom vården inom grundutbildning.¹

¹ Yrkande 3 hänvisat till UBU.

Fel! Okänt namn på

Motivering

Människor som både lider av psykisk sjukdom och har missbruksproblem, så kallad dubbeldiagnos, tillhör antagligen de mest utsatta i vårt samhälle. 30 till 50 procent av psykiatrins patienter har någon form av missbruksproblem. Ofta är det de psykiatriska problemen som har föregått missbruket. Det finns också en hög förekomst av neuropsykiatriska funktionshinder bland tunga missbrukare. En stor del av dem som är hemlösa i vårt samhälle är också personer som lever med både missbruk och psykiatriska problem.

De kontaktpersoner som idag utses till hemlösa enligt LSS eller socialtjänstlagen gör en stor medmänsklig och samhällelig insats. Dessa kontaktpersoner ställs ofta inför många komplicerade situationer, både av mänsklig, administrativ och etisk karaktär. Därför är det viktigt att kommunerna uppmuntras att utse kontaktpersoner och att de erbjuds en bra introduktionsutbildning.

Det var efter psykiatireformen som det uppmärksammades att människor med dubbeldiagnos inte fick rätt vård. Efter det har flera projekt satts igång med fokus på denna problematik. Det har visat sig att satsningarna på många sätt fått bra resultat men att det stora problemet fortfarande är ansvarsfördelningen mellan kommuner och landsting. Skydds nätet för personer med dubbeldiagnos är inte särskilt starkt idag och vården har svårt att tillgodose deras behov. Människor faller fortfarande mellan stolarna.

Det behövs därför en utarbetad strategi för att få samarbetet mellan landstingen och kommunerna att fungera. Ansvaret mellan de olika instanserna måste tydliggöras. Psykiatrisamordningen har uppmärksammat detta och föreslagit vård och stöd till personer med missbruk och psykisk sjukdom i integrerade former så att behandlingen av problemen sker på samma gång.

Därutöver behöver en ansvarsgaranti införas som innebär att den verksamhet som upptäcker en person som lider av dubbeldiagnos har ansvar för att inom en vecka börja planera för behandlingen. Inom en månad ska behandlingen sedan sätta igång om behovet inte är akut. Om landstingen inte kan fullgöra sin uppgift bör en förstärkt vårdgaranti inträda så att patienten har rätt till vård inom ett annat landsting. Detta bör riksdagen ge regeringen tillkänna.

När någon söker sig till en psykiatrisk akutmottagning eller en enhet för missbruksvård ska enheten vara skyldig att ta emot patienten om inläggning behövs, alternativt se till att patienten får plats på annan klinik. Detta ska gälla oavsett om orsaken primärt är psykisk sjukdom eller beroende/missbruk. Detta bör riksdagen ge regeringen tillkänna.

Slutligen behövs mer kunskap generellt inom vården avseende missbruksberoende. Utbildning om missbruksberoende bör därför vara ett obligatoriskt kursmoment inom olika vårddyrkans grundutbildning. Detta bör riksdagen ge regeringen tillkänna.

Stockholm den 26 september 2007

Agneta Berliner (fp)